

REPUBLIKA SLOVENIJA
STALNO PREDSTAVNIŠTVO PRI OECD
PARIZ

OECD Novičnik

2024

Novice Stalnega predstavništva RS
pri OECD v Parizu

Letnik III, številka 1

PARIZ, MAREC 2024

© 2024 Stalno predstavništvo Slovenije pri OECD

Vse pravice pridržane. Nobenega dela te knjige ni dovoljeno ponatisniti ali reproducirati ali uporabiti v kakršni koli obliki brez pisnega dovoljenja.

Za citiranje te publikacije:

(2024) OECD Novičnik

Uredila: Petra Bodlovič, asistentka veleposlanika

Stalno predstavništvo pri OECD Pariz

28, rue Bois-le-Vent

75016 Pariz

Francija

Tel: +33 1 44 96 50 69

E-pošta: slomission.paris@gov.si

Nagovor stalnega predstavnika / Samo vključujoč OECD bo relevanten akter pri oblikovanju mednarodne gospodarske agende (I)

Spoštovani bralci,
Dragi partnerji in deležniki,

Pred vami je 9. izdaja Novičnika. Veseli smo, da imamo vedno več sodelavcev iz prestolnice. S to številko bi se želeli zahvaliti ekipi z MZ za uspešno izveden ministerial za zdravje, ki mu je Slovenija sopredsedovala. Veseli smo, da imamo tokrat nekoliko bolj interaktivne prispevke. Ker je naša temeljna naloga širiti zavedanje o OECD, smo tokratno kolumno namenili nekaterim izzivom OECD v novi globalni arhitekturi.

Kot vsak živ organizem se tudi OECD sooča s stalnimi spremembami. Tukaj imamo predvsem v mislih napetosti v mednarodnem okolju. Velja spomniti, da smo pred kratkim v OECD oblikovali novo delovno skupino, ki ima za nalogo znova premisliti nekatere predpostavke iz Noboru reporta. Gre za odnos do drugih mednarodnih organizacij. Predvsem pa v zadnjem času opažamo, da nekateri najbolj prepoznavni instrumenti OECD enostavno ne zaživijo kot npr. vključujoči sporazum BEPS na področju davkov ali pa prvi vključujoči forum o ublažitvi ogljikovih emisij IFCMA. Zato velja v nadaljevanju skozi zgodovinsko analizo pogledati mega-trende v mednarodnem okolju. Pojav umetne inteligence je dober primer mega trenda, ki od OECD v zahtevnem in nepredvidljivem okolju zahteva, da je fokusiran, agilni, dinamičen in odziven na nove trende v mednarodnem okolju.

V 70-tih so bile vse pomembne tržne ekonomije članice OECD in paradoksalno to je bilo obdobje, ko se je končala prevlada na globalni ravni. Od takrat dalje v trendu OECD članice izgubljajo primat v globalni proizvodnji in trgovini. Da bi OECD uspel ohraniti prevladujoč položaj v globalni arhitekturi vodilnega analitika javnih politik, razvojnega dialoga in vzpostavljanja tržnih standardov in pravil, je postalo jasno, da se mora med drugim OECD selektivno širiti na nove države članice v globalnem kontekstu. To je seveda prinašalo s seboj številne izzive za organizacijo.

V 90-tih je OECD stopil v novo realnost in prvič v 30-tih letih obstoja se postavi vprašanje o vlogi, identiteti in legitimnosti organizacije! Nekateri članice takrat zahtevajo drugačno naravo organizacije. Na koncu prevlada ocena, da se mora OECD temeljito strukturno preoblikovati, da bi lahko podpiral ekonomske, družbene in okoljske zahteve časa. Po padcu železne zavese, je nastala nova mednarodna arhitektura, ki je OECD postavila pred drugačne izzive. Če je OECD v povojnem obdobju deloval kot blok proti komunistični Sovjetski zvezi, ki je svojim članicam zagotavljal politične in družbene pogoje za

obstoj demokracij, je z razpadom komunistične ideologije izgubil nasprotnika. Hkrati je razmah globalizacije OECD soočil z Bretton Woods institucijami (kot so WB, IMF, WTO) s katerimi so se aktivnosti večkrat križale in podvajale. Konkurenčne organizacije se ponašajo z univerzalno vlogo in pogojevanim financiranjem aktivnosti na ciljnih trgih. Zato imajo slednje na voljo močne izvedbene mehanizme. Hkrati se je G-7 s srečanji finančnih ministrov in guvernerjev centralnih bank vzpostavil kot učinkovit okvir za reševanje globalnih izzivov med sistemsko pomembnimi državami. Dodatno se je EU vzpostavila kot vedno integrirana regionalna sila, ki aktivno nastopa v mednarodni areni. Sledijo ji številne ostale regionalne povezave kot so APEC, ASEAN, MERCOSUR itd., ki so spričo regionalne narave bližje očem in srcu državam članicam kot OECD. Regionalne organizacije so vedno bolj relevantne pri strukturnih reformah kar OECD postavlja pred dodaten izziv v definiranju svoje vloge.

Na drugi strani se OECD sooča z razvojnimi dilemami, ki so vedno bolj zahtevne in soodvisne. Organizacija se v 60 letih svojega obstoja seveda ni mogla sistemsko postaviti ob bok univerzalnim organizacijam (WTO, IMF), se pa je dokazovala kot »Global Pathfinder«. Da je temu tako, se ima zahvaliti specifični organiziranosti. Če je ob nastanku OECD v 60-tih letih v organizaciji delovalo vsega 13 delovnih teles, je danes teh že 35. V bistvu je jedro OECD konkurenčne prednosti v »medsebojnem učenju" (peer learning) in vzpostavljanju mednarodnih standardov. Slednje gradi na kvalitetnih analizah, sektorskih in horizontalnih študijah, izjemni učinkovitosti gospodarskih, socialnih in okoljskih politik, ki jih pripoznajo in sledijo številna gospodarstva. Selektivno izbrane države članice, ki oblikujejo »enako mislečo« skupnost, imajo izjemne kompetence, učinkovitost in funkcionalne procese, ki še vedno zagotavljajo izjemen globalen vpliv. OECD delovna telesa so »unikatna« forma, ki jih definira ohlapna nehierarhična struktura s široko definiranim mandatom, ki omogoča samo-organiziranje delovanja kot odgovor na hitre globalne spremembe in jo sestavljajo strukture iz držav članic z roko v roki s sekretariatom. Lepilo je »enako misleča« skupnost, ki temelji na strokovni solidarnosti in zaupanju, ki omogoči medsebojno učenje in sovplivanje, ki dokazano rezultira v hitrem oblikovanju novih pravil, ki so v skupno dobro pri soočanju z globalnimi pritiski. Spričo tega so transakcijski stroški sodelovanja med državami članicami nižji in učinkovitejši. Nesnovno znanje delovnih teles predstavlja neprecenljiv kapital pri oblikovanju javnih politik, kompetenc in globalnega vpliva, ki se je gradil skozi desetletja v zahtevnem konkurenčnem okolju.

S tem ko se OECD srečuje s konkurenčnimi akterji in naglo širi svojo prisotnost, so delovna telesa vedno bolj podvržena obravnavanju držav kandidatk (jasno je, da je to pomembno delo, saj tako širimo standarde) in vse manj razvijanju novih inovativnih vsebin. Hkrati sprejemamo nove članice, ki niso povsem "enako misleče", in imajo relativno nizke GDP pc, zato posledično manj prispevajo v proračun čeprav na enoto zahtevajo enak obseg dela s strani sekretariata. Nadalje bo potrebno uvesti horizontalne principe upravljanja s prioritetskimi področji dela, potrebno bo dogovoriti vlogo prostovoljnih prispevkov v sistemu, ko so direktorati obnašajo kot profitni centri, dogovoriti nov sistem odločanja, in vzpostaviti nov sistem določanja prioritete ali, kar je še težje deprioritarizirati nekatere druge. To je v sistemu odločanja, ki temelji na konsenzu pač težko vzpostaviti.

Mag. Peter Ješovnik, stalni predstavnik RS pri OECD

Kazalo

<i>Nagovor stalnega predstavnika / Samo vključujoč OECD bo relevanten akter pri oblikovanju mednarodne gospodarske agende (I)</i>	3
<i>1. Slovenija je podpredsedovala zasedanju Odbora OECD za zdravstvo v sestavi ministrov, pristojnih za zdravje, in predsedovala seji v okviru zasedanja na temo krepitve odpornosti na področju duševnega zdravja.....</i>	6
<i>2. OECD Ministrsko srečanje na področju znanosti in tehnologije.....</i>	9
<i>3. Intervju z Janom Rielaenderjem.....</i>	11
<i>4. Od odprtega bančništva k odprtim financam.....</i>	13
<i>5. OECD Vmesna gospodarska napoved "Krepitev temeljev za rast", februar 2024.....</i>	16
<i>6. Serija intervjujev s Slovenci, zaposlenimi pri OECD.....</i>	17
<i>7. OECD novice in dogodki.....</i>	19
<i>8. OECD iLibrary.....</i>	19

1. Slovenija je podpredsedovala zasedanju Odbora OECD za zdravstvo v sestavi ministrov, pristojnih za zdravje, in predsedovala seji v okviru zasedanja na temo krepitve odpornosti na področju duševnega zdravja

23. januarja 2024 je na sedežu Organizacije za gospodarsko sodelovanje in razvoj (OECD) v Parizu potekalo zasedanje Odbora OECD za zdravstvo v sestavi ministrov, pristojnih za zdravje, pod sloganom »Boljše politike za bolj odporne zdravstvene sisteme«. Zasedanju je predsedovala Belgija, podpredsedujoče države pa so bile Avstralija, Čile, Nemčija, Norveška in Slovenija. Srečanja se je udeležilo 320 udeležencev iz 49 držav, Evropske unije, šestih mednarodnih organizacij, med udeleženci je bilo med drugim 24 ministrov, 14 namestnikov ministrov, sedem veleposlanikov in 12 drugih predstavnikov na visoki ravni.

vir: OECD

Na plenarnem delu ministrskega zasedanja OECD je bila sprejeta ministrska deklaracija, ki vsebuje zaveze ministrov za zdravje oziroma usmeritve za prihodnje delo OECD na področju zdravstva, s ciljem izgradnje odpornejših zdravstvenih sistemov in zagotavljanja zdravstvenega varstva, osredotočenega na ljudi. V razpravi ministrov je bila posebej poudarjena nujnost vlaganj v odpornost zdravstvenih

sistemov, kar lahko prinese znatne družbene in gospodarske koristi. Izhajajoč iz nedavne pandemije covida-19 je ključno tudi mednarodno sodelovanje, saj vzrokov in posledic kriz in pretresov ni mogoče obvladati izključno znotraj posameznih držav. H krepitvi sodelovanja na svetovni ravni lahko bistveno pripomore tudi OECD kot platforma za mednarodno izmenjavo podatkov, informacij, dobrih praks in analiz ter študij na področju zdravstva.

Ministrca za zdravje Republike Slovenije dr. Valentina Prevolnik Rupel je na plenarnem zasedanju ministrov med drugim poudarila, da se mora biti odporen zdravstveni sistem sposoben učinkovito odzvati na nenačrtovane ali nepričakovane dogodke ali šoke, ustrezno obvladovati spremenjeno stanje (okoliščine) na način njegove vključitve v zdravstveni sistem in prilagajanja nanj. Ta sposobnost zdravstvenih sistemov je mogoča le z nenehnimi, dobro vodenimi in ciljno usmerjenimi strateškimi naložbami ter sodelovanjem pri iskanju inovativnih rešitev, ki krepijo odpornost in optimizirajo zdravstveno oskrbo v prihodnosti. Skupna prizadevanja vseh deležnikov v zdravstvu morajo biti osredotočena na bolnika in njegovo dobrobit.

Delovno kosilo ministrov za zdravje je bilo namenjeno obravnavi izzivov zaradi podnebnih sprememb in njihovega vpliva na zdravje. Ministrca za zdravje Republike Slovenije je v diskusiji poudarila, da je z napredkom globalnega segrevanja pričakovati vse večjo pojavnost in razširjenost novih bolezni, vključno z duševnimi. Zato so za zadovoljevanje naraščajočih potreb prebivalstva nujna ustrezna finančna sredstva, dodatno usposobljeni zdravstveni delavci, nadaljnje raziskave in učinkovit odziv skupnosti ter tudi ustrezna pripravljenost na morebitne krizne razmere, ki jih povzročajo podnebne spremembe.

Ministrca za zdravje Republike Slovenije je v popoldanskem delu ministrskega zasedanja uspešno predsedovala seji na temo krepitve odpornosti na področju duševnega zdravja, ki mu aktualna vlada Republike Slovenije namenja veliko pozornosti, saj je bilo leto 2023 razglašeno za leto duševnega zdravja. V razpravi o tej tematiki je sodelovalo devet ministrov oziroma vodij delegacij iz držav članic OECD, pa tudi nečlanic, in sicer Belgije, Bolgarije, Finske, Islandije, Izraela, Mehike, Paragvaja, Peruja, Kolumbije in Ukrajine, ter direktorica Centra OECD za blaginjo, vključevanje, trajnost in enake možnosti (WISE).

vir: OECD

Ministrica dr. Prevolnik Rupel je v uvodu opozorila, da je duševno zdravje v zadnjih letih v ospredju zanimanja in skrbi, saj je zmogljivost zagotavljanja celovite podpore ljudem v stiski v večini držav običajno nezadostna. Potem ko so Slovenijo lani prizadele najhujše poplave v zgodovini države, so novoustanovljeni centri za duševno zdravje prispevali k hitremu in celovitemu odzivu na potrebe ogroženega prebivalstva na področju duševnega zdravja. Med sejo je potekala razprava o številnih vprašanjih, s katerimi so udeleženci opozorili, da so duševne bolezni veliko družbeno in gospodarsko breme. Podatki OECD kažejo, da duševne bolezni prizadenejo milijone ljudi in povzročajo gospodarske stroške v višini do 4 % BDP. Udeleženci so opozorili tudi na negativne vplive, ki jih je imela pandemija na duševno zdravje prebivalstva, ter poudarili, da morajo biti zdravstveni sistemi boljše pripravljene na obravnavanje posledic velikih kriz in šokov za duševno zdravje. Poudarili so tudi, da morajo učinkovite politike na področju duševnega zdravja upoštevati različne potrebe različnih skupin ljudi in prispevati k zmanjšanju neenakosti, povečanju dostopnosti do oskrbe in k destigmatizaciji.

Dan pred ministrskim zasedanjem je na sedežu OECD potekal politični forum na visoki ravni na temo prihodnosti zdravstvenih inovacij, osredotočenih na ljudi (*High-level Policy Forum – The Future of People-Centred Health Innovation*; v nadaljevanju: forum), v organizaciji OECD ter v sodelovanju s skladom Commonwealtha (*Commonwealth Fund*) in Zdravstveno fundacijo (*Health Foundation*) ter v partnerstvu s *Financial Times Live*.

Zdravstveni sistemi so bili v zadnjih letih zaradi pandemije covid-19 namreč soočeni s skrajnimi mejami svojega delovanja, k čemur so dodatno prispevali svetovni megatrendi, kot so podnebne spremembe, digitalizacija, staranje prebivalstva in naraščajoča neenakost. Zato je veliko truda vloženega v nova orodja in tehnologije, kot sta umetna inteligenca in genomska medicina, ki bi lahko imeli ključno vlogo pri spoprijemanju s temi izzivi. Žal je uvajanje inovacij v zdravstvene sisteme relativno počasno in ti sistemi so pogosto le pasivni prejemniki inovacij, le-te pa lahko, če se izvajajo v slabo integriranem sistemu, negativno vplivajo na povečevanje neenakosti, pa tudi na rast stroškov.

Uvodni govor na forumu je imel generalni sekretar OECD Mathias Cormann, sledile so seje o treh tematikah, in sicer o zdravstvenih inovacijah, osredotočenih na ljudi, o umetni inteligenci in zdravju: tveganja, priložnosti in družbeni učinki, ter o genomski in genetski medicini. Srečanje se je zaključilo z ministrskim panelom, na katerem so sodelovali belgijski, čilski, estonski in italijanski minister za zdravje, sekretar ministrstva za zdravje in kadre iz ZDA ter predstavnik s področja znanosti in tehnologije iz Brazilije.

Na prvi seji, o zdravstvenih inovacijah, osredotočenih na ljudi, je kot panelistka sodelovala tudi slovenska ministrica za zdravje dr. Valentina Prevolnik Rupel, ki je v interaktivni razpravi, ki jo je vodila novinarka poslovnega časnika *Financial Times* Sarah Neville, predstavila izkušnje Slovenije s sodelovanjem v projektu PaRIS, prvi mednarodni raziskavi zdravstvenih izidov in izkušenj pacientov z eno kronično boleznijo ali več, ki prejemajo zdravstveno oskrbo na primarni zdravstveni ravni. Projekt je rezultat zaveze ministrov za zdravje, zapisane v ministrski deklaraciji iz leta 2017, ko je potekalo predhodno zasedanje Odbora OECD za zdravstvo v sestavi ministrov, pristojnih za zdravje. Ministrica je posebej poudarila, da ima projekt velik pomen za Slovenijo, saj bo zagotovil verodostojne in zanesljive podatke o kakovosti osnovnega zdravstvenega varstva v Sloveniji, osvetlil najboljše prakse in opredelil vrzeli, ki jih je treba obravnavati in odpraviti. Raziskava bo prispevala k višji kakovosti oskrbe in izboljšanju rezultatov.

Ministrica dr. Valentina Prevolnik Rupel je poudarila, da je treba paciente vključiti v procese ter skupaj z njimi graditi rešitve, tudi nove tehnološke (digitalne) storitve. Finančna sredstva za zdravstveno varstvo je treba obravnavati kot naložbo, in ne kot strošek, pri čemer je treba upoštevati, kaj je pomembno za paciente. Ni dovolj zgolj digitalizirati postopke, hkrati jih je treba tudi optimizirati. Ministrica dr. Valentina Prevolnik Rupel je opozorila, da je nujno treba slediti cilju »boljše zdravje za vloženi denar« (*Better health for money invested*). Ko se uvajajo tehnološke novosti, jih je treba ovrednotiti ter ves čas spremljati njihovo učinkovitost in prispevek k boljšim rezultatom zdravljenja. Zato so pomembni kazalniki izidov, ki jih sporočajo pacienti. Tako bodo rezultati raziskave PaRIS izjemno dobrodošli, že zdaj pa je treba načrtovati, kako jih bomo uporabili.

Aktivno sodelovanje predstavnikov Slovenije kot podpredsedujoče države v skoraj vseh fazah dolgotrajnih (celoletnih) priprav na ministrsko zasedanje in pri izvedbi samega srečanja je terjalo od sicer majhne ekipe zaposlenih na Ministrstvu za zdravje in v Nacionalnem inštitutu za javno zdravje veliko vložene časa, truda, požrtvovalnosti in predvsem pravočasne odzivnosti s ciljem prispevati k uspešni izvedbi ministrskega srečanja. Ob tem je treba posebej opozoriti tudi na odlično in tvorno sodelovanje z Matejo Vrničar Erman, nacionalno koordinatorico za OECD, in z njenimi sodelavci z Ministrstva za zunanje in evropske zadeve ter z mag. Petrom Ješovnikom, veleposlanikom in stalnim predstavnikom Republike Slovenije pri OECD, in z njegovimi sodelavci iz Stalnega predstavništva Republike Slovenije pri OECD ter na njihovo vsestransko podporo.

Pripravila:

Služba za evropske zadeve in mednarodno sodelovanje
Ministrstvo za zdravje

2. OECD Ministrsko srečanje na področju znanosti in tehnologije

OECD bo 23. in 24. 2024 gostil [Ministrsko srečanje na področju znanosti in tehnologije](#), na katerem se bodo zbrali ministri in visoki predstavniki držav članic OECD, povabljenih nečlanic in mednarodnih organizacij. Srečanje ministrov je pripravljen v luči svetovnih izzivov, kot so podnebne spremembe, onesnaževanje, težave pri oskrbi z energijo, vodo in hrano ter vse večjih socialnih neenakosti, ki zahtevajo vse bolj ambiciozne in nujne odločitve vladnih predstavnikov.

Na srečanju, ki mu predseduje Francija oz. francosko Ministrstvo za visoko šolstvo in znanost, bodo na podlagi razprav o vključevanju skupnih vrednot pri upravljanju znanosti in nastajajočih tehnologij, potrebi po mednarodnem sodelovanju za reševanje globalnih izzivov ter podpori k osredotočenemu trajnostnemu prehodu bili sprejeti trije ključni dokumenti, ki bodo oblikovali smer globalnega upravljanja inovacij.

Transformativni program za STI politiko je namenjen vladam za pospešitev trajnostnega prehoda, z vključitvijo skupnih vrednot v upravljanje znanosti in nastajajočih tehnologij ter mednarodnega sodelovanja pri reševanju globalnih izzivov. OECD je v program vključil praktične usmeritve za oblikovanje in izvajanje priporočenih političnih možnosti. Kar je pomembno za države je, da so predvidena tudi specifična navodila za uresničitev programa, ki bodo realizirana v obliki navodilnih modulov, ki bodo vsebovala ključne možnosti za prilagoditve, reforme ali okrepitve posameznih področij STI politik, ter v obliki interaktivnih orodij kot pomoč političnim predstavnikom pri uveljavljanju modularnih navodil v konkretne ukrepe, upoštevajoč tudi lokalne kontekste držav.

Transformativni program za STI politiko bo tako nudil usmeritve za sistematične politične reforme STI politik, ki jih zahtevajo prehodni izzivi. Nove tehnologije, kot je umetna inteligenca, in inovacije na področju obnovljivih virov, terjajo odporne STI sisteme, zato so STI politike ključna politična vsebina vladnih predstavnikov pri poganjanju transformacijskih sprememb. Program spodbuja tudi potrebo po sistemskem pregledu razvoja tehnologije iz širšega okoljskega in družbenega vidika ter spodbuja vključene akterje, da raziskujejo nove oblike inovacij, poslovnih modelov, procesnih izboljšav ter tudi družbenih norm. Spodbuja tudi k pregledom STI sistemov in politik z vidika financiranja raziskav in inovacij, mehanizmov ocenjevanja in merjenja, človeških in fizičnih virov, ki so potrebni za generiranje znanstvenega znanja in tehnologij v primernem obsegi in hitrosti.

Program je sestavljen iz transformativnih ciljev, ki jih je treba doseči na področju STI, ključnih političnih usmeritev za usmerjanje politike STI k transformativnim spremembam in področja politike STI, na katerih so spremembe najnujnejše. Program bo tudi predstavljal ključno izhodišče za podrobnejše smernice za oblikovanje in reformo politik STI.

Zaradi vseh priložnosti in izzivov, ki jih hiter tehnološki napredek prinaša, je OECD po večletnem sodelovanju z državami razvil **Celovit okvir za anticipatorno upravljanje z nastajajočimi tehnologijami**, z namenom spodbude proaktivnih političnih ukrepov za izkoriščanje koristi tehnoloških inovacij in istočasni omilitvi morebitnih tveganj. Okvir bo vseboval prikaze o tem, kako je mogoče prakse upravljanja tehnologije mogoče vključiti v odločanje o nastajajočih tehnologijah za dosego odgovornih inovacij.

Dodana vrednost tega okvirja bo vidna predvsem na področju zdravja, podnebja, energije, prehranskih sistemov in biotske raznovrstnosti, saj so politična in gospodarska pričakovanja in vložki zaradi novih tehnologij, kot so umetna inteligenca, napredni materiali, sintezna biologija, nevrotehnologija in kvantna tehnologija, najbolj prisotni oz. odločujoči na teh področjih z razvojem zdravil, čistih virov energije in proizvodnih modelov. Nove nastajajoče tehnologije (kot npr. generativna umetna inteligenca) izpostavljajo izzive upravljanja, ki kljub vsem pozitivnim obetom, lahko močno prispevajo k izgubi zaupanja v vladne institucije, ogrožanju varnosti in človekovih pravic ter dodatno povečajo neenakosti. Ravno z namenom boljšega predvidevanja teh motenj in obvladovanj tveganj škodljivih posledic ta okvir predstavlja usmeritve, ki naj jih države pri razvoju upoštevajo pri spodbujanju odgovornih inovacij, pri čemer ima posebno vlogo tudi OECD Globalni tehnološki forum. Okvir vzpostavlja ti. pristop "upravljanje na podlagi predvidevanja tehnologij", ki obravnava tehnologijo, ko se pojavi in razvija, s čimer spodbuja premik od izzivov upravljanja tehnoloških tveganj k naprednejšemu "prehitevanju" samega tehnološkega napredka. Namen je torej usmerjanje razvoja nacionalnih in mednarodnih norm in standardov, začetnih tehnoloških strategij, časovnih načrtov in programov, organizacijo raziskav in razvoja kot tudi kodeksov znanstvene prakse.

Okvir je namenjen vsem oblikovalcem politik, regulatorjem, financerjem, raziskovalcem in univerzam, zasebnemu sektorju in mednarodnim organizacijam. Vključuje vse obstoječe standarde OECD, dobre prakse in predlaga splošen pristop k upravljanju nastajajočih tehnologij. Kar okvir še posebej izpostavlja, so odprti in vključujoči procesi s koristnim sodelovanjem znotraj znanstvene in tehnološke skupnosti, kar je vsebina tudi že obstoječih OECD priporočil (Priporočilo OECD o odgovornih inovacijah na področju nevrotehnologije ([OECD Recommendation on Responsible Innovation in Neurotechnology](#)), Priporočilo OECD za agilno regulativno upravljanje za izkoriščanje inovacij ([OECD Recommendation for Agile Regulatory Governance to Harness Innovation](#))).

Ministri bodo v skupni **deklaraciji** podprli akcijsko usmerjene ukrepe za transformacijski program STI politik, ki bodo namenjeni reševanju izzivov, s katerimi se soočamo v obdobju hitrega tehnološkega napredka, podprli odgovoren razvoj znanosti in tehnologij na skupnih vrednotah ter s sprejemom okvirja sprejeli ključen korak k napredku globalnega upravljanja z nastajajočimi tehnologijami.

Pripravila:

Ana Strnad, svetovalka

3. Intervju z Janom Rielaenderjem

Jan Rielaender je ekonomist, ki v Razvojnem centru OECD (DEV) vodi oddelek, pristojen za diagnostiko držav in strategijo, v okviru katerega se med drugim pripravlja zelo odmevne večdimenzionalne preglede. Razvojnemu centru se je pridružil leta 2011.

Vir: X.com

Razvojni center OECD je edinstven v smislu, da združuje članice in nečlanice OECD in tako predstavlja dobrodošel prostor za odprt dialog na enakopravni podlagi, krepitev zaupanja, izmenjavo znanj in izkušenj ter zagotavljanje analiz, ki zadevajo vsebine več sektorjev. Je pomemben del t.i. razvojnega grozda v OECD. Katera je po vašem mnenju najpomembnejša dodana vrednost, ki jo DEV prinaša razvojnemu grozdu, kako/kje njegovo poglobljeno strokovno znanje dopolnjuje druga prizadevanja OECD na področju razvoja?

Razvojni center je lani praznoval 60. obletnico delovanja. Ob tej priložnosti je skupina nekdanjih predsednikov vlad, ministrov in visokih uradnikov multilateralnih organizacij povzela dodano vrednost Razvojnega centra kot razvojnega pionirja in poštenega posrednika. Ta dva izraza sta mi všeč, saj resnično izražata bistvo našega mandata.

Kot pospeševalec razvoja smo specializirani za analizo gospodarstva in politik držav in regij v razvoju. Vodi nas vprašanje, kako z izbiro in oblikovanjem politik pospešiti razvoj. To dopolnjuje delo naših kolegov, ki so specializirani za razvojno sodelovanje. Pogosto sodelujemo z in spodbujamo kolege iz celotne OECD, da prispevajo k delu na temo določene države ali regije, ki ga opravljamo, in jim tako pomagamo prilagoditi njihovo strokovno znanje kontekstu države v razvoju.

Kot pošteni posrednik imamo v OECD ključno vlogo, saj združujemo članice in nečlanice ter druge razvojne akterje, kot so skladi, podjetja in strokovnjaki, da bi skupaj raziskali ključne razvojne izzive. Naša vloga sekretariata je zagotavljanje objektivne analize ter posredovanje pri vzajemnem učenju in razumevanju.

Na podlagi tega mandata smo izbrali temo "Močni, skupni, zeleni: razvoj, ki ga lahko dosežemo skupaj" kot svoje vodilo. Močan se nanaša na gospodarski razvoj, skupen na socialno kohezijo in vključenost, zelen pa na odporen razvoj v skladu s podnebnimi in okoljskimi cilji. Skupaj pomeni večstransko sodelovanje, pa tudi združevanje moči med različnimi akterji v državah in regijah.

Večdimenzionalni pregledi držav (MDCR) so eden najbolj znanih in cenjenih izdelkov DEV. Pohvale ekipi in vam kot višjemu svetovalcu direktorja, odgovornemu za MDCR! Slovenski veleposlanik g. Ješovnik je bil izvoljen za predsedujočega Skupine OECD za vzajemno učenje za večdimenzionalne preglede držav (MLG-MDCR) in je to vlogo prevzel leta 2024, da bi prispeval k skupnim prizadevanjem na področju MDCR. Ali bi lahko širši javnosti, ki je morda ne pozna, na kratko predstavili glavni cilj MLG-MDCR?

Zahvaljujem se vam za pohvale in za to, da je veleposlanik Ješovnik prevzel predsedovanje! Skupaj z odlično ekipo sem v zadnjih desetih letih veliko vložil v naše večdimenzionalne preglede in zelo sem navdušen nad tem, kar smo dosegli: V tem letu smo pripravili 34 poročil o 28 državah in gospodarstvih od Afrike do Azije in Latinske Amerike. Večdimenzionalni pregledi pomagajo državam pri oblikovanju in izvajanju učinkovitih razvojnih strategij, pri čemer jih gradijo na najbolj relevantnem strokovnem znanju OECD glede na kontekst v državi. Naj navedem samo primer: ko pogledamo razvoj z vseh vidikov, ugotovimo, da so v nekaterih državah potrebe predvsem na področju gospodarskega razvoja in povečanja naložb, medtem ko je v drugih morda veliko naložb, vendar to ne prispeva več k rasti in družbenemu napredku. V takšnih razmerah priložnosti verjetno niso na voljo vsem, bodisi zaradi slabe izobrazbe bodisi zaradi prevelike koncentracije gospodarske moči. OECD ima za vsako od teh vprašanj veliko strokovnega znanja o politikah. MDCR pomagajo državi, da to znanje uporabi za skladno strategijo in okvir za ukrepanje.

Zaradi uspeha in vse večjega povpraševanja po MDCR so člani Razvojnega centra pred šestimi leti ustanovili Skupino za vzajemno učenje, ki ji predseduje veleposlanik Ješovnik. Osnovni namen te skupine je omogočiti članom, da se drug od drugega učijo o tem, kako izvajati razvoj. Našim članom zagotavlja prostor za politično razpravo z državo, ki jo obravnavajo, ter za pregled in potrditev vsakega MDCR. To je zelo zanimiva skupina. Države, za katere se pripravlja MDCR, se skupini običajno pridružijo z delegacijo na ministrski ravni in predstavijo svoje razvojne ambicije. Člani skupine prispevajo svoje izkušnje na področju politik in lahko izzovejo državo, ki jo pregledujejo, s ciljem vzajemnega učenja in skupnega ustvarjanja novega znanja. Posebnost skupine je, da člani ne govorijo le o svojih uspehih, temveč so odprti za deljenje svojih neuspehov in težav, tako da se lahko druge države izognejo enakim napakam.

Ali nam lahko posredujete informacije o naslednjih ključnih projektih DEV? Na katerih področjih vidite možnosti za okrepljeno sodelovanje s Slovenijo?

V okviru MLG-MDCR bomo februarja 2024 opravili pregled za Laos. Naše delo tam je osredotočeno na trajnostno financiranje razvojnih ambicij Laosa in obeta se zelo zanimiva analiza. Približno maja 2024 bomo predstavili prve rezultate obsežnega projekta o pravičnem energetskem prehodu na Zahodnem

Balkanu, ki temelji na našem prejšnjem večdimenzionalnem pregledu regije. Kar zadeva Razvojni center širše, so naša vodilna letna poročila trije regionalni gospodarski pregledi za Afriko, Azijo in Latinsko Ameriko ter forumi o Afriki in Latinski Ameriki. AfVIP - Afriška virtualna platforma za naložbe - je zelo zanimiv nov projekt, ki ga pripravljamo skupaj z Afriško unijo, Direktoratom OECD za finančne zadeve in Direktoratom OECD za globalne odnose. Naša ekipa za gospodarsko transformacijo in razvoj pripravlja pregled proizvodne transformacije Toga, naša ekipa za enakost spolov pa bo sodelovala pri vznemirljivem delu na državni ravni z Mozambikom in Senegalom, ki temelji na našem zelo uspešnem indeksu socialnih institucij in enakosti spolov (SIGI). Sodelujemo tudi z globalnim forumom o migracijah in razvoju, ki bo potekal v začetku leta 2024.

Menim, da je veliko možnosti za okrepljeno sodelovanje s Slovenijo. Vaša država ima za seboj prepričljive razvojne dosežke in številne dragocene politične izkušnje, ki jih lahko deli z drugimi. Slovenski prednostni geografski območji sodelovanja - Zahodni Balkan in Afrika - se zelo dobro ujemata s prednostnimi področji Razvojnega centra. Prednostni področji vašega razvojnega sodelovanja sta spodbujanje miroljubnih in vključujočih družb ter trajnostno upravljanje naravnih virov in energije. Obe področji se zelo dobro ujemata z aktualnimi razpravami in projekti v skupini za vzajemno učenje. Zelo se veselimo nadaljnjega sodelovanja s Slovenijo in preučevanja priložnosti za skupna prizadevanja.

Pripravila: Jana Erzetič, pooblaščenica ministrice

4. Od odprtega bančništva k odprtim financam

Odbor za finančne trge (OECD CMF) in strokovna skupina za finance ter digitalizacijo (OECD EGFDF) sta v preteklih letih pripravili dve gradivi s področja odprtega bančništva in financ¹. Namen obeh gradiv je seznanitev držav članic OECD-ja o koristih, tveganjih in izzivih pri delovanju odprtih financ ter podati priporočila za varno in uspešno izvajanje takšnih okvirov za izmenjavo podatkov na področju financ. Gradiva opredeljujejo tudi učinke zagotavljanja dostopa do finančnih podatkov strank ter kako to storiti odgovorno in varno, ob ustreznem upoštevanju varstva osebnih podatkov.

Prvi korak k odprtem poslovanju se je začel na področju bančništva oziroma plačilnih storitev in poravnav. Odprto bančništvo lahko opredelimo kot izmenjavo bančnih podatkov prek standardiziranih in varnih uporabniških vmesnikov med bankami. Področje odprtega bančništva ureja tudi direktiva o plačilnih storitvah (PSD2), katerih cilj je zagotoviti varnost, zaščito potrošnikov, spodbujati konkurenco in inovacije. Z direktivo o plačilnih storitvah (PSD2), ki je bila že sprejeta na ravni EU, morajo banke omogočiti svojim strankam večji nadzor nad svojimi podatki, prilagoditev novih storitev in izboljšano uporabniško izkušnjo. Cilj direktive je predvsem izboljšati varnost plačil in zagotoviti večjo varnost uporabnikov plačilnih storitev ter hkrati med samimi ponudniki plačilnih storitev spodbujati konkurenco in inovativnost v finančnem sektorju. Na podlagi tega so banke začele z razvojem odprtega bančništva, ki omogoča povezovanje različnih deležnikov iz finančne industrije, kot so tretji ponudniki in ostale finančne institucije.

¹ Poročilo *shifting from open banking to open finance* je na voljo na naslednji [povezavi](#) in poročilo *open finance policy considerations* na tej [povezavi](#).

Značilnost odprtega bančništva je uporaba novih finančnih tehnologij ter ponudba novih bančnih storitev za stranke. Odprto bančništvo potrošnikom zagotavlja hitrejše in enostavnejše storitve, izboljšanje upravljanje (osebnih) financ, boljšo uporabniško izkušnjo, varnejše okolje zaradi uvedbe strožjih varnostnih zahtev ter zmanjšanje cenovne diskriminacije, ki je danes posledica slabše ozaveščenosti o konkurenčnih ponudnikih. Odprto bančništvo prinaša koristi tudi za trgovce, saj omogoča takojšnje poravnave, hitrejše obveščanje o izvršenih plačilih in večjo konkurenco med ponujenimi rešitvami. Odprto bančništvo za banke na eni strani predstavlja izziv, kako zagotoviti kibernetično varnost in varstvo osebnih podatkov (banke kot skrbniki podatkov) ter zagotovitev neprekinjenega poslovanja. Na drugi strani pa odprto bančništvo prinaša priložnosti za banke z vidika večjega zaupanja komitentov in strank v bančne storitve ter dostopnosti do podatkov drugih bank. Izmenjava podatkov pod okriljem odprtega bančništva temelji na uporabi uporabniških vmesnikov za bančne in druge storitve, kar sicer na kratki rok prinaša dodatne stroške (z vidika časa in denarja), vendar pa na dolgi rok prinaša koristi tako za banke kot tudi komitente.

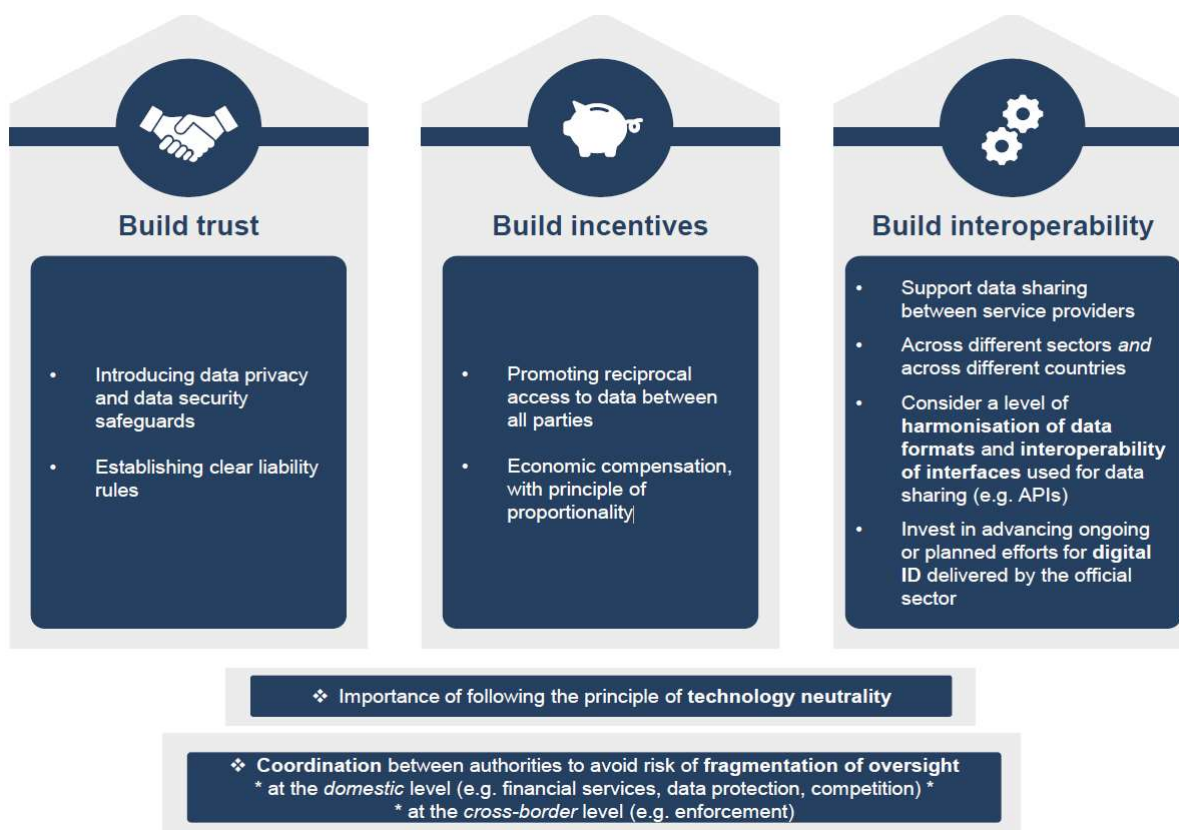
Odprte finance bi lahko opisali kot naslednjo stopnjo v razvoju izmenjave podatkov odprtega bančništva. Odprte finance širijo dostop do podatkov in njihovo izmenjavo, ki presegajo področje plačilnega prometa (kar je značilnost odprtega bančništva) ter vključujejo tudi druga področja finančnih dejavnosti. Med druge finančne dejavnosti tako umeščamo varčevanje, kreditiranje, zavarovanje, pokojnine in naložbe. Odprte finance vključujejo izmenjavo, dostop in ponovno uporabo osebnih in neosebnih podatkov za namene zagotavljanja širokega nabora finančnih storitev. V okviru odprtih financ so sporazumi med finančnimi institucijami namenjeni spodbujanju inovacij, ponudbi novih proizvodov in finančnih storitev.

Cilj odprtih financ je izboljšanje finančnih produktov in storitev, spodbujanje inovacij in konkurence na finančnem trgu. Razvoj novih inovativnih izdelkov in storitev na podlagi dostopa do podatkov bi lahko izboljšal izbiro za stranke na širšem finančnem področju, ne le na področju bančništva in plačil. To se nanaša na večjo raznolikost razpoložljivih produktov ter večjo personalizacijo, ko gre za individualno prilagojene rešitve in razširitev finančnih storitev na dele prebivalstva, ki prej niso bili deležni zadostnih storitev.

Odprte finance naj bi po pričakovanjih držav OECD spodbujale konkurenco z odpravo monopolizacije podatkov in omogočile boljšo dostopnost do informacij, hkrati pa naj bi omogočile cenejše in boljše finančne produkte za potrošnike. Podobno kot pri odprtem bančništvu se tudi pri odprtih financah sledi spodbujanju inovacij, konkurence ter opolnomočenju strank. Inovacije se lahko spodbujajo z razvojem novih, inovativnih produktov in storitev v bančnem in finančnem sektorju ter tudi širše. Spodbujanje inovacij lahko pozitivno vpliva na konkurenčnost, zlasti na področju finančnih storitev. Države, ki so članice OECD, si prizadevajo za krepitev vlog strank, saj imajo stranke finančnih storitev nadzor nad svojimi podatki in odločajo o tem, katere podatke bodo zagotovile v okviru takšnih dogovorov o dostopu do podatkov in njihovi izmenjavi.

V državah OECD obstajata dva pristopa k oblikovanju okvirov za izmenjavo in dostop do podatkov: tržni pristop (npr. Japonska, ZDA, Švica) in bolj normativni pristop, kjer je izmenjava podatkov, ki je predpisana z uredbo (npr. EU PSD2). Zaradi različnih pristopov v državah OECD glede izmenjave in dostopa podatkov je OECD oblikoval ključne stebre za odprte finance.

Slika: Stebri za uspešno izvajanje okvirov za izmenjavo podatkov v odprtih financ (vir: OECD)

Ključni stebri, ki so pomembni za prehod od odprtega bančništva k odprtim financam:

- *medsebojno zaupanje* → Za učinkovito delovanje in uporabo odprtih financ je pomembno, da so vzpostavljeni postopki in pravila za varstvo zasebnih osebnih podatkov.
- *spodbude za vzpostavitev* → Spodbujanje vzajemnega dostopa do podatkov med vsemi strankami ter enakomerna porazdelitev stroškov (v obliki ekonomskega nadomestila, ki bi temeljil na načelu sorazmernosti).
- *vzpostavitev sistemov, ki podpirajo izmenjavo podatkov* → Dolgoročni uspeh odprtih financ je lahko odvisen od dosežene ravni sistemov za izmenjavo podatkov med ponudniki storitev v različnih sektorjih in državah. Takšne sisteme za izmenjavo podatkov je mogoče doseči z določeno stopnjo usklajenosti podatkovnih formatov in uporabniških vmesnikov, ki se uporabljajo za izmenjavo podatkov.

OECD priporoča, da se pri izmenjavi podatkov v okviru odprtih financ upošteva načelo tehnološke nevtralnosti, ki ga članice OECD uporabljajo pri finančnih predpisih, pri čemer se za enake dejavnosti in enaka tveganja uporabljajo enotna pravila, ne glede na uporabljena tehnološka sredstva. Pri prehodu k odprtim financam je zelo pomembno tudi usklajevanje med različnimi organi, ki so pristojni za delovanje odprtih financ, zlasti zaradi medsektorske narave takih okvirov, z namenom preprečevanja razdrobljenosti nadzora (npr. finančni nadzorniki, nadzorni organ za varstvo podatkov in agencije za varstvo konkurence).

Pripravil:

Borut Poljšak, Banka Slovenije

Mnenja in zaključki, objavljeni v prispevku v tej publikaciji, ne odražajo nujno uradnih stališč Banke Slovenije ali njenih organov.

5. OECD Vmesna gospodarska napoved "Krepitev temeljev za rast", februar 2024

Generani sekretar OECD Mathias Cormann in glavna ekonomistka OECD Clare Lombardelli sta 5. februarja predstavila OECD Vmesno gospodarsko napoved z naslovom "Krepitev temeljev za rast."

Globalna rast se je začela umirjati z nadaljnimi razlikami med državami. OECD napoveduje, da naj bi se svetovna rast BDP leta 2024 zmanjšala na 2,9 % s 3,1 % leta 2023, nato pa bo leta 2025 z umirjanjem finančnih razmer okrevala na 3,0 %. V ZDA naj bi se rast nadaljevala, v evrskem območju bo leta 2024 rast šibka. Rast na Kitajskem se upočasnjuje.

Inflacija se je znižala hitreje, kot je bilo sprva pričakovano, sheme energetske podpore so pomagale ublažiti dohodke gospodinjstev in podpreti dejavnost v številnih gospodarstvih. Inflacija se še naprej umirja in naj bi se v večini gospodarstev vrnila na svoj cilj.

Svetovna trgovina ostaja umirjena, vendar je začela kazati nekaj znakov izboljšanja. Napadi na ladijski promet v Rdečem morju so povzročili preusmeritev trgovinskih tokov. Stroški dobavljanja so se močno povečali, dobavni roki pa so se podaljšali, zlasti za trgovino iz Azije v Evropo. To je že začelo motiti proizvodne načrte v Evropi (npr. avtomobilska industrija).

V večini držav so na splošno **stopnje brezposelnosti** glede na zgodovinske standarde ostale nizke. Vrsta kazalnikov kaže, da razmere med ponudbo in povpraševanjem na trgih dela še naprej postajajo bolj uravnotežene.

Pogoji na **globalnih finančnih trgih** so se pred kratkim olajšali, kljub temu ostajajo finančni pogoji skoraj povsod razmeroma restriktivni. Dolgoročne realne obrestne mere so na ravneh, ki so bile nazadnje zabeležene pred svetovno finančno krizo v mnogih gospodarstvih, rast posojil pa je realno postala negativna, saj se čuti vpliv višjih posojilnih obrestnih mer in strožjih kreditnih standardov. Vpliv zaostrovanja denarne politike ostaja očitno tudi na **stanovanjskih trgih**.

Geopolitična **tveganja** ostajajo velika, zlasti v zvezi s trajajočim konfliktom na Bližnjem vzhodu. Širitev ali stopnjevanje konflikta bi lahko motilo ladijski promet v večji meri, kot je trenutno pričakovano, povečalo ozka grla v dobavi in dvignilo cene energije. Vztrajni pritiski na cene storitev bi lahko povzročili tudi inflacijska presenečenja. Tudi rast bi lahko bila šibkejša od predvidene, če bi bili dolgotrajni učinki preteklih zvišanj obrestne mere močnejši od pričakovanih.

Soočeni smo tudi z **izzivi**. Denarna politika mora ostati preudarna, da se zagotovi trajno zaježitev osnovnih inflacijskih pritiskov. Vlade se soočajo s težkimi odločitvami fiskalne politike. Breme javnega dolga se je v zadnjih petnajstih letih močno povečalo, stroški servisiranja dolga pa vztrajno naraščajo. Staranje prebivalstva, podnebni prehod in načrti za povečanje obrambnih izdatkov so med dejavniki, ki kažejo na naraščajoče prihodnje pritiske na porabo. Naraščajoči javni dolg povečuje potrebo po davčnih reformah in reformah porabe.

Podnebni prehod in digitalizacija zahtevata nujnost strukturnih reform za povečanje produktivnosti, naložb in udeležbe na trgu dela, pospešitev dekarbonizacije in povečanje vključujoče rasti. Za spodbujanje dolgoročne rasti je treba izboljšati izobraževanje ter oživiti rast svetovne trgovine in koristi globalnih vrednostnih verig.

Povezava na dokument: https://www.oecd-ilibrary.org/economics/oecd-economic-outlook/volume-2023/issue-2_0fd73462-en

Pripravila:

mag. Petra Draušbaher Krušič, pooblaščenica ministrice

6. Serija intervjujev s Slovenci, zaposlenimi pri OECD

V **Seriji intervjujev** s Slovenci, zaposlenimi pri OECD, tokrat predstavljamo dr. **Matijo Vodopivca**, ekonomskega strokovnjaka za trg dela v OECD.

Izražena mnenja so osebna mnenja intervjuvancev in ne organizacije, pri kateri so zaposleni.

Kakšno je vaše poklicno in strokovno ozadje ter kako ste se zaposlili v OECD?

Kot študent ekonomije me je zelo zanimala uporaba ekonomije v praksi. Tako sem svojo poklicno pot začel z ekonomskim svetovanjem v Bostonu (ZDA), kjer sem pomagal pripravljati ekonomske analize za sodne obravnave (npr. v primeru Microsofta, ki je bil obtožen protikonkurenčnega ravnanja). Delo je bilo zelo zanimivo, vendar mi med drugim ni dajalo občutka zadoščenja: skoraj izključno smo zagovarjali ta velika

Vir: Matija Vodopivec

podjetja. Zato sem se preselil v Slovenijo in nekaj let delal v analitičnem oddelku Banke Slovenije. Zanimivo je bilo videti, kako poteka sprejemanje odločitev o denarni politiki, in bolje razumeti področje, na katerem sem delal, tj. trg dela. Nato sem začel tudi delati na bolj akademskih raziskavah z uporabo velikih baz administrativnih podatkov, kar me je tudi pripeljalo na OECD.

Ali nam lahko predstavite OECD in njegovo dejavnost z vašega področja?

Na OECDju delam na Direktoratu za zaposlovanje, delo in socialne zadeve, in sicer kot ekonomist v ekipi, ki se ukvarja z zaposlovanjem brezposelnih. Cilj mojega dela je državam pomagati, da brezposelni pridejo do čim boljše zaposlitve, delodajalcem pa nuditi kadre s potrebnimi znanji in veščinami. V zadnjem času se veliko našega dela osredotoča na to, kako spodbuditi uporabo administrativnih podatkov za evalvacije. (Tu mislim na podatke, ki se že tako zbirajo za administrativne namene, za razliko od anketnih podatkov.) K temu nas je spodbudila ugotovitev glede uporabe administrativnih podatkov iz naše ankete na to temo iz leta 2019. Izkazalo se je, da čeprav tri od štirih držav članic OECD redno povezuje različne administrativne zbirke podatkov, jih le ena od treh te podatke uporablja za redne analize oz. raziskave na področju trga dela. Zato zdaj že nekaj let sodelujemo z državami, da jim pomagamo pri tem.

Ali imate kakšne projekte in pobude, ki so pomembni za Slovenijo?

Poleg rednih publikacij, ki Slovenijo umestijo v širši mednarodni kontekst na področju trga dela, je kar nekaj projektov, ki se osredotočajo na Slovenijo. Nedavno sta bila npr. objavljeni poročili o sistemu invalidskega in zdravstvenega zavarovanja v Sloveniji ter o pokojninskem sistemu. Trenutno pa delam na projektu, kjer bomo analizirali glavne programe za brezposelne (programe aktivnih politik zaposlovanja) v Sloveniji. Tu bomo s pomočjo administrativnih podatkov preučevali npr. vpliv programa javnih del na zaposlenost, plače, socialno vključenost in zdravje udeležencev. Pogledali bomo tudi, v kolikšni meri so programi stroškovno učinkoviti, kako prispevajo k prehodu na bolj trajnostno ter digitalizirano gospodarstvo, ter kako bi se lahko celoten sistem bolje odzival na potrebe trga dela.

Pripravila:

Ana Strnad, svetovalka

7. OECD novice in dogodki

Predstavljamo vam nekaj novosti, ki so se pojavile v začetku leta ter dogodke in objave, ki so načrtovani v prihodnjih tednih in mesecih:

- **Novost: OECD zdaj shranjen na CLOCKSS in LOCKSS**
Januar 2024 - OECD sodeluje tako z CLOCKSS kot z Globalno mrežo LOCKSS, da zagotovi dolgoročno ohranjanje svojih knjig, revij, podatkovnih zbirk in delovnih dokumentov. Od ustanovitve kataloga leta 1961 je objavljenih že več kot 27.000 člankov, ki so na voljo na OECD iLibrary. Ta vsebina bo sedaj dostopna prihodnjim uporabnikom še dolgo po tem, ko bo platforma OECD iLibrary prenehala obstajati.
- **Novost: Spremembe v ponudbi statistik OECD**
Januar 2024 - Statistične podatkovne zbirke OECD se selijo na novo platformo, Imenik podatkov OECD, vendar bodo še naprej dostopne preko OECD iLibrary. Zaradi te selitve se arhivske datoteke CSV podatkovnih baz ne bodo več ustvarjale, čeprav bodo pretekle arhivske datoteke še naprej na voljo. Nekateri statistični periodiki (PDF datoteke) so bili prav tako prekinjeni; pretekli izvodi ostajajo na voljo na OECD iLibrary.
- **Novost: Statistika IEA prekinjena na OECD iLibrary**
Januar 2024 - Statistične podatkovne zbirke IEA se ne bodo več posodabljele na OECD iLibrary. Prejšnji naročniki na statistike IEA še vedno lahko dostopajo do arhivskih verzij.
- **Dogodek: OECD Infrastructure Forum, 9.-10. april 2024, v Parizu in virtualno;**
- **Publikacija: Illicit Trade in Fakes under the COVID-19, 4. april 2024.**

Uredila:

Petra Bodlovič, asistentka veleposlanika

8. OECD iLibrary

[OECD iLibrary](#) oz. OECD spletna knjižnica je v svetu priznana kot eden največjih in najbolj uglednih virov mednarodno primerljivih statističnih, okoljskih ter socialno-ekonomskih poročil in podatkov. Z več kot 2 500 naročniškimi ustanovami po vsem svetu daje publikacije OECD na dosegu roke več kot 7 milijonom uporabnikov v več kot 100 državah in je dostopna:

- **Univerzam, raziskovalnim organizacijam in posameznim raziskovalcem:** akademikom in študentom vseh stopenj pomaga dostopati do najnovejših raziskav in podatkov, ki podpirajo njihovo delo in so na tekočem z najnovejšim razvojem na svojem področju;
- **Knjižnicam;**
- **Podjetjem, pravnim in finančnim storitvam ter drugim v zasebnem sektorju:** podatki in poročila zagotavljajo izčrpen pregled standardov, trgov, držav in regij, ki lahko pomagajo pri rasti podjetij;
- **Vladam, javni upravi, nevladnim organizacijam in možganskim trustom (think tanks):** iz izkušenj drugih držav razumeti, zakaj nekatere politike delujejo drugače.

Vsako leto je preko OECD iLibrary objavljenih okoli 500 novih naslovov. Knjižnica vsebuje na tisoče e-knjig, poglavij, tabel in grafov, prispevkov, člankov, povzetkov, kazalnikov, podatkovnih baz in zdaj tudi [podcastov](#) – dostopni po temi, državi ali vrsti vsebine.

OECD zbira podatke od državnih statističnih uradov, mednarodnih organizacij ter drugih uradnih virov in analiz. Na podlagi preverjenih metodologij omogoča zanesljivo primerjavo med državami. Z ugotavljanjem najboljših praks in pomočjo državam pri učenju ena od druge OECD prispeva k izboljšanju oblikovanja politik po vsem svetu.

Kot odgovor na krizo COVID-19 je OECD ustvaril namensko vozlišče (t.i. OECD COVID-19 hub), ki zagotavlja podatke, analize in priporočila, ki obravnavajo vpliv pandemije. To vozlišče je korenito spremenilo način objavljanja in h knjižnici pritegnilo še več občinstva ter eksponentno povečalo širjenje informacij.

Interaktivno in uporabniku prijazno

Knjižnica OECD uporabniku ponuja enostavne funkcije, ki omogočajo:

- enostavno deljenje povezav in navedba virov;
- orodje za citiranje za lažje ustvarjanje bibliografij;
- odziven dizajn za vse vrste naprav;
- vsebino na voljo v številnih različnih formatih;
- napredne funkcije iskanja;
- množične prenose podatkov v formatu CSV in Excel;
- Hiter prenos grafikonov in podatkov s StatLinks.

OECD iLibrary omogoča tudi shranjevanje vaših iskanj v zgodovini, deljenje iskanj z vašimi kolegi, personalizirano naročanje na nove vsebine, shranjevanje in deljenje povezav do najljubših vsebin ter tudi trening za naročnike, ki je na voljo na zahtevo in ki ga vodi podporna ekipa spletne knjižnice.

V nadaljevanju predstavljamo knjižnico po tematskih sklopih ter publikacijah:

- **Kmetijstvo in prehrana**

Ključne publikacije:

- [Towards Greener and More Inclusive Societies in Southeast Asia](#)
- [Review of G7 Government-led Voluntary and Mandatory Due Diligence Measures for Sustainable Agri-food Supply Chains](#)
- [Ensuring policy coherence through better policy development, co-ordination and stakeholder participation in Romania](#)
- [Co-ordination of green policies at the centre of government in Romania](#)
- [Agricultural Policy Monitoring and Evaluation 2023 \(statistični podatki\)](#)

- **Razvoj:**
 Ključne publikacije:
 - [SIGI 2024 Regional Report for Southeast Asia](#)
 - [Towards Greener and More Inclusive Societies in Southeast Asia](#)
 - [The role of political will in enabling long-term development approaches to forced displacement](#)
 - [Identifying local conflict trends in North and West Africa](#)
 - [Revenue Statistics in Africa 2023 \(statistični podatki\)](#)

- **Ekonomija:**
 Ključne publikacije:
 - [OECD Economic Surveys: Slovak Republic 2024](#)
 - [A Roadmap towards Circular Economy of North Macedonia](#)
 - [An ocean of data](#)
 - [Towards more accurate, timely, and granular product-level carbon intensity metrics](#)
 - [Worn out: COVID-19, Women and the Great Exhaustion \(multimedija\)](#)
 - [Main Economic Indicators, Volume 2023 Issue 12 \(statistični podatki\)](#)

- **Izobraževanje:**
 Ključne publikacije:
 - [PISA Vocational Education and Training \(VET\)](#)
 - [Government at a Glance: Latin America and the Caribbean 2024](#)
 - [Generative AI for anti-corruption and integrity in government](#)
 - [Career guidance, social inequality and social mobility](#)
 - [What is PISA's role in global education? A conversation \(multimedija\)](#)
 - [Education at a Glance 2023 \(statistični podatki\)](#)

- **Zaposlovanje:**
 Ključne publikacije:
 - [Government at a Glance: Latin America and the Caribbean 2024](#)
 - [Impact Evaluation of Ireland's Active Labour Market Policies](#)
 - [Generative AI for anti-corruption and integrity in government](#)
 - [Faces of joblessness in Switzerland](#)
 - [Helena Morrissey on why boardrooms need more women \(multimedija\)](#)
 - [OECD Labour Force Statistics 2022 \(statistični podatki\)](#)

- **Energija:**
 Ključne publikacije:
 - [Towards Greener and More Inclusive Societies in Southeast Asia](#)
 - [OECD Environmental Performance Reviews: Chile 2024](#)
 - [Towards more accurate, timely, and granular product-level carbon intensity metrics](#)
 - [Ensuring policy coherence through better policy development, co-ordination and stakeholder participation in Romania](#)
 - [World Energy Outlook 2023 \(statistični podatki\)](#)

- **Okolje:**
 Ključne publikacije:
 - [A Roadmap towards Circular Economy of Albania](#)
 - [A Roadmap towards Circular Economy of North Macedonia](#)
 - [Environmental domain tagging in the OECD PINE database](#)
 - [GHG Emission Trends and Targets \(GETT\)](#)
 - [Sustainable public procurement in the midst of the climate crisis \(multimedija\)](#)
 - [OECD Regions and Cities at a Glance 2022 \(statistični podatki\)](#)

- **Finance in investicije:**
 Ključne publikacije:
 - [Global Corporate Sustainability Report 2024](#)
 - [The Limits of DeFi for Financial Inclusion](#)
 - [Digital tools for health and wellness in insurance](#)
 - [Measuring the social performance of firms through the lens of the OECD Well-being Framework](#)
 - [Transition finance: What is it and why is it needed? \(multimedija\)](#)
 - [Pensions at a Glance 2023 \(statistični podatki\)](#)

- **Upravljanje:**
 Ključne publikacije:
 - [Anti-Corruption and Integrity Outlook 2024](#)
 - [Enhancing Rural Innovation in Canada](#)
 - [The role of political will in enabling long-term development approaches to forced displacement](#)
 - [Generative AI for anti-corruption and integrity in government](#)
 - [Sustainable public procurement in the midst of the climate crisis \(multimedija\)](#)
 - [OECD Regions and Cities at a Glance 2020 \(statistični podatki\)](#)

- **Industrija in storitve:**
 Ključne publikacije:
 - [Global Corporate Sustainability Report 2024](#)
 - [Financing SMEs and Entrepreneurs 2024](#)
 - [Mapping and testing product-level vulnerabilities in granular production networks](#)
 - [How well do online job postings match national sources in large English speaking countries?](#)
 - [Young entrepreneurs: Money, mindset and motivation \(multimedija\)](#)
 - [Tourism employment \(statistični podatki\)](#)

- **Jedrska energija:**
 Ključne publikacije:
 - [Country-Specific Safety Culture Forum: Canada](#)
 - [The Effect of Temperature on the Neutron Multiplication Factor for Pressurised Water Reactor Fuel Assemblies](#)
 - [From recovery to resilience: Designing a sustainable future for Fukushima](#)
 - [Applicability of Nuclear Fuel Safety Criteria to Accident-Tolerant Fuel Designs](#)
 - [Nuclear Energy Data 2021 \(statistični podatki\)](#)

- **Znanost in tehnologija:**
 Ključne publikacije:
 - [Enhancing Rural Innovation in Canada](#)
 - [Facts not Fakes: Tackling Disinformation, Strengthening Information Integrity](#)
 - [Generative AI for anti-corruption and integrity in government](#)
 - [Using AI in the workplace](#)
 - [What role will artificial intelligence \(AI\) play in the classroom? \(multimedija\)](#)
 - [Main Science and Technology Indicators, Volume 2022 Issue 2 \(statistični podatki\)](#)

- **Socialne zadeve, migracije in zdravje:**
 Ključne publikacije:
 - [Strengthening Health Systems](#)
 - [SIGI 2024 Regional Report for Southeast Asia](#)
 - [Generative AI for anti-corruption and integrity in government](#)
 - [Faces of joblessness in Switzerland](#)
 - [What can low- and middle-income countries learn from PISA? \(multimedija\)](#)
 - [Pensions at a Glance 2023 \(statistični podatki\)](#)

- **Obdavčitev:**
 Ključne publikacije:
 - [Prevention of Tax Treaty Abuse – Sixth Peer Review Report on Treaty Shopping](#)
 - [OECD Economic Surveys: Mexico 2024](#)
 - [The design of presumptive tax regimes in selected countries](#)
 - [The Global Minimum Tax and the taxation of MNE profit](#)
 - [Gordon Brown shares how far we have come on the fight against tax evasion \(multimedija\)](#)
 - [Corporate Tax Statistics 2023 \(statistični podatki\)](#)

- **Trgovina:**
 Ključne publikacije:
 - [OECD Economic Surveys: Mexico 2024](#)
 - [Securing Medical Supply Chains in a Post-Pandemic World](#)
 - [An ocean of data](#)
 - [Mapping and testing product-level vulnerabilities in granular production networks](#)
 - [How to make supply chains more resilient with the OECD's Marion Jansen \(multimedija\)](#)
 - [International Trade by Commodity Statistics, Volume 2023 Issue 4 \(statistični podatki\)](#)

- **Promet:**
 Ključne publikacije:
 - [OECD Environmental Performance Reviews: Germany 2023](#)
 - [Road Safety Annual Report 2023](#)
 - [Youth on the move](#)
 - [How governments can bring low-emission trucks to our roads – and fast](#)
 - [Road Safety Annual Report 2022 \(statistični podatki\)](#)

- **Mestni, podeželski in regionalni razvoj:**

Ključne publikacije:

- [Enhancing Rural Innovation in Canada](#)
- [SIGI 2024 Regional Report for Southeast Asia](#)
- [Localising the SDGs in a changing landscape](#)
- [How well do online job postings match national sources in large English speaking countries?](#)
- [“Open for business?” How to create opportunities in entrepreneurship for everyone \(multimedija\)](#)
- [OECD Regions and Cities at a Glance 2022 \(statistični podatki\)](#)

Prijava v OECD spletno knjižnico omogoča neomejen dostop do ustreznih vsebin. Ne glede na to, ali delujete v akademski sferi, državni instituciji ali v podjetju, boste vi in vaši uporabniki imeli koristi od obsežnih podatkov in poglobljene analize OECD. S skoraj 500 tisoč uporabniki mesečno je OECD iLibrary ključen vir za strokovnjake in študente po vsem svetu.

Uredila:

Petra Bodlovič, asistentka veleposlanika

Uporabne povezave

Stalno predstavništvo Republike Slovenije pri OECD

- Uradna spletna stran: <https://www.gov.si/predstavnistva/stalno-predstavnistvo-pri-oecd-pariz/>
- Facebook: <https://www.facebook.com/SLOtoOECD/>
- Twitter: <https://twitter.com/SLOtoOECD>

OECD

- OECD: <http://www.oecd.org/>
- OECD - Careers: <http://www.oecd.org/careers/>
- OECD - YouTube: <http://www.youtube.com/oecd>
- OECD - Facebook: <https://www.facebook.com/theOECD>
- OECD - Twitter: <https://twitter.com/oecd>
- OECD - Flickr: <https://www.flickr.com/photos/oecd>

Agencije

- Mednarodna agencija za energijo (International Energy Agency - IEA): <https://www.iea.org/>
- Agencija za jedrsko energijo (Nuclear Energy Agency - NEA): <http://www.oecd-nea.org/>
- Razvojni center OECD (DEV): <http://www.oecd.org/dev/>
- Mednarodni transportni forum (International Transport Forum - ITF): <http://www.itf-oecd.org/>

©MySociety

Kontakt
Stalno predstavništvo pri OECD Pariz
28, rue Bois-le-Vent
75016 Pariz
Francija

Tel: +33 1 44 96 50 69
E-pošta: slomission.paris@gov.si

Če tovrstnih informacij ne želite prejemati, vas prosimo, da pošljite povratno e-pošto na zgoraj navedeni naslov, da vas odstranimo s seznama naslovnikov. Obveščamo vas, da identifikacijskih podatkov ne zbiramo in ne obdelujemo za namen njihovega prenosa ali prodaje zunanjim subjektom za namene trženja in ne pošiljamo sporočil v imenu tretjih oseb.